

En digitaliseringsresa i böckernas värld

Digifika / Kommunförbundet 26.10.2021

Elina Kilpiö, Celia

elina.kilpio@celia.fi

Temat

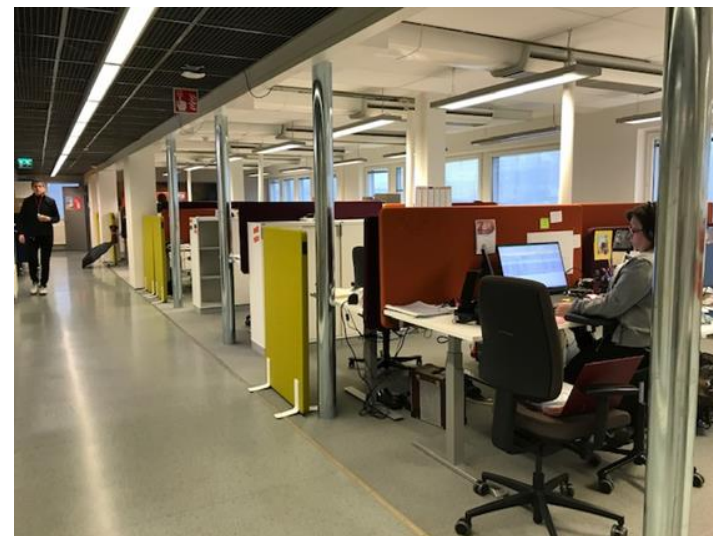
1. Celia och digitalisering av tjänsterna
2. Digitaliseringens betydelse för Celias kunder
3. Digitaliseringens följder

1. Celia och digitalisering av tjänsterna

Celia

- Celia ett statligt specialbibliotek som producerar och förmedlar bl.a. talböcker.
- Celia stärker utbudet av böcker vid bibliotek och skolor - åt dem som har det svårt att läsa.
- Celia hör till undervisnings- och kulturministeriet.
- ”Statens gåva åt kommuner.”

Tillgänglighet - Likvärdighet - Delaktighet

Celias personal, cirka 40 personer, arbetar i ett aktivitetsbaserat kontor i Helsingfors (från våren 2020 på distans).

Digitaliseringens steg

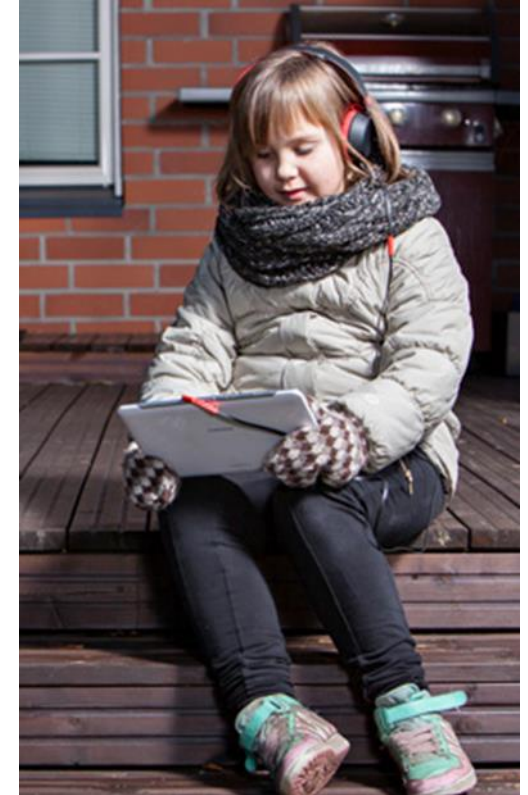
Under åren	Digitalisering	Före	Efter
1990-1992	Kund- och bokregistret digitaliserades dos	Registret på kort: ett fysiskt ställe, helheten synbar.	Bibliotekssystemet i husets alla datorer.
2001-2003	Användargränssnittet Celianet togs i bruk windows	Utlån personalavhängigt	Självservicen möjligt.
2002-2004	Början av digital lagring av inläsningar gav bättre kvalitet. Alla gamla talböcker digitaliserades. Böckerna lånades "on demand".	På hyllor fanns tiotusentals emballagen med c-kassetter som plockades och återlämnades.	Filer på servern tar ingen plats. Ingen fysisk returnering behövs.
2009-2012	Lyssnande via nätet startades appar	Personal för att bränna och skicka mp3-CD-skivor.	Lånade filer nås direkt via nätet.
2013-2015	Mobilappen Pratsam Reader lanserades	Lyssnande krävs en special apparat	Lyssnande via kundens egen smarttelefon
2013-2018	I Celianet kom det tillgång för att lägga till nya kunder	Alla nya kunder intervjuades av Celia	Bibliotek och skolor kan lägga till nya Celia kunder.
2019-2021	Ljudarkivet på band överfördes till server	Svårt att komma till hands	Även metadata tillgänglig på nätet: Kan arkivet delas ut?

2. Digitaliseringens betydelse för Celias kunder

Mycket ändrades

- **Servicen flyttades nära kunder**
  - Man kan leta reda på och ansluta sig till tjänsten på sitt närmaste bibliotek / sin skola.
  - Ärenden sköts face-to-face: kunder kan vända sig till personer de känner till ifall det uppstår frågor.
- **Lånande och boksök blev snabbare**
  - Talböcker finns alltid på hyllan och kan lånas dygnet runt.
  - Talboken är läsbar strax efter lålandet.
  - Hantering av böckerna blev lättare (kassetten ska vändas om).
  - Möjligt att lägga till text och bilder.
  - Automatisk returnering: ingen rädsla för försenade lån.
  - Möjlighet att ansluta sig till bokklubbar av valda ämnen.
- **Behov av digistöd**
  - användning av digitala tjänster ändras ofta
  - orsaken av fel är inte alltid uppenbara

65 000 kunder- 50 000 titlar - 1 million lån /år

3. Digitaliseringens följder

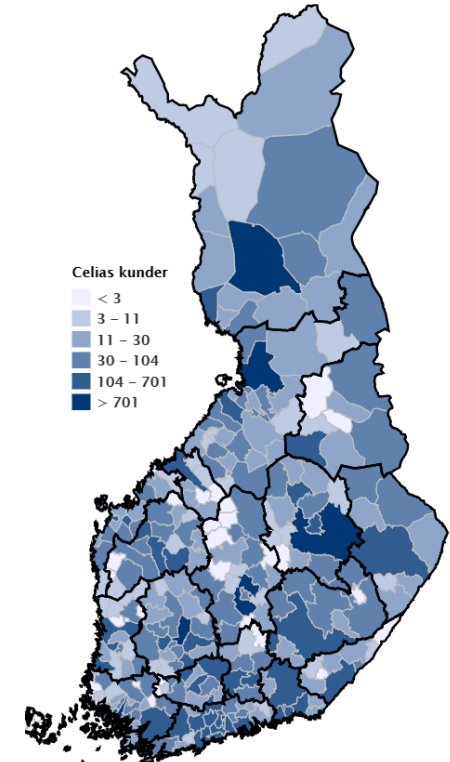

Blicken vändes utåt

- Digitaliseringen tar tid.
- Behövs utvärdering vad av det gamla är värd att behålla.
- Utifrån kommer det nya oväntade möjligheter (den svarta svanen).
- Ständigt ändringar i program och krav att byta enheter och sätt att arbeta.
- Digitala tjänster kan också förena människor.
- Att hitta balansen med öppenhet och skydd.
- **Decentralisering:**
Tjänsterna flyttades från Celia's lokaler till lokala tjänster i kommuner: skolväsendet och biblioteksväsendet.

Att samarbeta är nödvändigt.

Celias kunder vid de allmänna biblioteken i Finland 2020

visualisointi.kirjastot.fi/tilastot/#!/se

En bra bok hör till alla!

elina.kilpio@celia.fi

tjanster@celia.fi

www.celianet.fi/sv

